

Просвітницька інтернет-програма

“МОЛЮСКИ”

Лабораторії малакології
Державного природознавчого музею НАНУ

Дітям про молюсків

Розповідь № 3

Чарівні лунки

Чарівні лунки

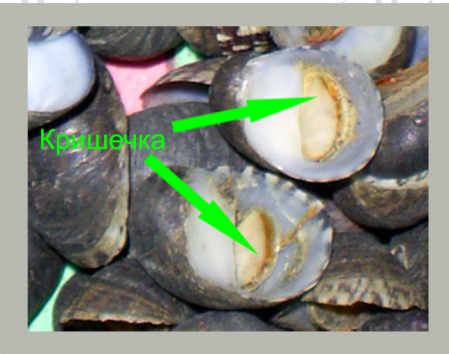
Не лише на дні теплих тропічних морів можна знайти моллюсків з дивно забарвленими черепашками. У великих українських річках (Дніпрі, Дністрі, Південному Бузі, Сіверському Донці), у менших річках – їх притоках, у великих озерах або приморських лиманах живуть невеликі (довжина найбільших черепашок лише трохи перевищує один сантиметр), але чарівні створіння. Часто здається, що важко знайти на одному місці дві черепашки, забарвлення яких повністю співпадало би. Від світлих, більш або менш густо вкритих червоними або темними ламаними лініями, до майже цілковито чорних, з невеликими білими цяточками – ніби дбайливо розписані великодні яйця.

Річкова лунка

Річкові лунки трапляються переважно на мілких прибережних ділянках, особливо там, де дно вкрито дрібним камінням. Повільно пересуваючись по камінню, вони зішкрябають з нього зелений наліт, утворений дрібними водоростями. Пласка нижня частина черепашки дозволяє міцно триматися на камінні або інших занурених у воду предметах. А її плавна заокруглена верхня частина не дозволяє течії змити тваринку з обраного нею місця.

У живих тварин отвір черепашки (науковці називають його “устям”) закривається досить тендітною кришечкою. Порожні черепашки, які можна знайти на березі водойм, такої кришечки не мають. Справа полягає в тому, що кришечка не є частиною черепашки. Вона розташована на нозі самого равлика. Таким чином, равлик носить на собі не лише свій “будинок”, але й “двері” від нього. При потребі варто лише втягнути своє м'яке тіло усередину черепашки, а “двері” зачиняться самі собою.

Равлики, які мешкають на суходолі, також можуть при потребі закривати вхід до своїх черепашок тоненькими півочками або вапняними пластиночками. Але ці утвори не прикріплені до тіла тварини, тому вона змушена кожного разу виготовляти собі нові “двері”.

Річкова лунка

1

Н.В.Гураль-Сверлова